

2025 RAMAZAN VAAZ SİLSİLESİ:

3.GÜN

KUR'AN AYI OLARAK RAMAZAN (RAMAZAN VE KUR'AN ARASINDAKİ İLİŞKİ)

YAZAR: ALİ AYKAÇ

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ

“Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğruyu ve yanlışı birbirinden ayıran apaçık deliller olarak Kur'an'ın indirildiği aydır...”

Bakara, 2/185.

WhatsApp İletişim

daha fazlası için:
www.aliaykac.com

iletişim : (0)541 934 3778

Tüm içeriklerin **ticârî maksatla** kısmen ya da tamamen izinsiz kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması kesinlikle yasak olup kul hakkını ihlâl eder. Ayrıca bu yasağa uymayanlar hakkında 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca telif hakları üzerinden yasal işlem yapılacaktır. **Ticârî maksat olmadan izinsiz kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılmasında herhangi bir sorun yoktur.**

بِسْمِ اللَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ

Hamd, kullarına hidayet rehberi olarak Kur’ân-ı Kerîm’i indiren, onu Ramazan ayını şereflendirerek bizler için bir kurtuluş vesilesi kılan Allah Teâlâ’ya mahsustur. Salât ve selâm, Kur’an’ın ilk muhatabı, onu en güzel şekilde anlayan ve yaşantısıyla insanlığa öğreten Efendimiz Muhammed Mustafa’ya *sallallâhu aleyhi ve sellem*, onun âline, ashabına ve kıyamete kadar ona tabi olan müminlerin üzerine olsun!

Pek Aziz ve Muhterem Müslümanlar,

İnsan, yaratılışı gereği karanlıkla aydınlık arasında bir yolcudur. Kalbinin derinliklerinde hakikati arayan bir seyyah gibi, kimi zaman ilahi nura sarılır, kimi zaman nefsin sisli vadilerinde yolunu kaybeder. İşte bu yüzden insanın mutlak bir hidayet rehberine ihtiyacı vardır. O rehber ki, karanlığı dağıtan bir ışık, hakla batılı ayıran bir mizan, yolunu kaybedenler için şaşmaz bir kılavuzdur. Ve o rehber, Kur’ân’dır.

Allah Teâlâ, insanlığa olan sonsuz rahmetiyle bu ilahi rehberi indirmiş ve onu en bereketli, en mübarek zaman diliminde yeryüzüne armağan etmiştir. İşte bu yüzden Kur’an, herhangi bir zamanda değil, zamanların en hayırlısı olan Ramazan ayında inmeye başlamıştır. Rabbimiz, bu hakikati şu ayetle beyan etmektedir:

Allah Teâlâ, bu hakikati bizlere şöyle bildirmektedir:
“Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğruyu ve yanlışı

birbirinden ayıran apaçık deliller olarak Kur'an'ın indirildiği aydır...”¹

Bu ayet, **Ramazan'ın özünü ve Kur'an ile olan sarsılmaz bağı**nı en güzel şekilde ifade etmektedir. Çünkü Ramazan'ı değerli kılan, yalnızca oruç ibadeti değil, **bu ayın Kur'an'la şereflendirilmiş olmasıdır**. Kur'an, ilahi vahyin bir tecellisi olarak bu mübarek ayda inzal olunmuş, dünya semasına indirilmiş ve ardından peyderpey, **23 yıl boyunca tamamlanarak insanlığa ebedî bir rehber kılınmıştır**.

Ayet-i kerimede, Kur'an'ın **iki temel vasfı** zikredilmektedir:

1. هُدًى لِّلنَّاسِ – ***İnsanlar için hidayet kaynağıdır.***

Kur'an, **bütün insanlık için bir yol göstericidir**. Onu rehber edinen, karanlıktan aydınlığa çıkar; ona sırt çeviren ise hakikatten uzaklaşır. **Bu hidayet, yalnızca bilgi vermekle sınırlı değildir; aynı zamanda bir yaşam tarzıdır**. Kur'an'ı okumak yetmez, onu yaşamak gerekir. Nitekim Rabbimiz, onu “hidayet” olarak nitelendirirken, sadece bir kitap değil, **müminin hayatına yön veren bir pusula** olduğunu vurgulamaktadır.

2. وَبَيَّنَّتْ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ – ***Doğru yolu gösteren açık deliller ve hak ile batılı ayıran ölçüdür.***

¹ Bakara, 2/185. شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ

Kur'an, yalnızca rehberlik eden bir kitap değil, **hakikatin apaçık delillerini sunan bir nurdur**. İnsan akli bazen yanılabilir, doğruyu yanlışla karıştırabilir, kalpler zan ve vehimlerle perdelenebilir. İşte böyle zamanlarda Kur'an, şüphe bulutlarını dağıtan bir güneş gibi ortaya çıkar ve hak ile batılı birbirinden ayıran ölçü **furkan** olur.

Furkan, Allah'ın kullarına bahsettiği en büyük lütuftur. Çünkü insan, çoğu zaman nefsinin arzularıyla gerçeği örtmeye meyleder, kendi çıkarlarına göre hakikat algısını şekillendirmek ister. Kur'an ise bu yanılgıları ortadan kaldırır, insanın nefesine değil, hakikate tabi olmasını sağlar.

Bu yüzden Ramazan, yalnızca oruçla bedeni terbiye ettiğimiz bir ay değil, Kur'an'la ruhumuzu dirilttiğimiz bir aydır. Oruç nasıl ki mideyi terbiye ederek insanı nefsin arzularından uzaklaştırıyorsa, Kur'an da kalbi gafletten arındırarak insanı Rabbine yaklaştırır. Ramazan'da yapılan her ibadet, ancak Kur'an'la buluştuğunda anlam kazanır. Çünkü bu ay, vahyin yeryüzüne inerek insanlıkla buluştuğu **rahmet mevsimidir**. Nitekim Efendimiz *sallallâhu aleyhi ve sellem*, Ramazan'da Cebrâil *aleyhisselam* ile Kur'an'ı mukabele ettiği bu mübarek ayda, bizlere şu mesajı vermektedir: **“Kim Ramazan orucunu iman ederek ve sevabını yalnızca Allah'tan umarak tutarsa, geçmiş günahları affolunur.”**²

² Buhârî, *Savm*, 6; Müslim, *Müsâfirîn*, 173. قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ

Bu hadis-i şerif, **Ramazan'ın yalnızca zahiri ibadetlerle değil, iman, ihlas ve ilahi kelama yönelişle bir arınma süreci olduğunu** göstermektedir. Ramazan'ı, Kur'an'ı hayatımıza taşımadan geçirmek, **bu mübarek ayın ruhunu kaybetmek anlamına gelir.** O yüzden, bu ayda:

- **Kur'an'ı yalnızca okumakla kalmamalı, üzerinde tefekkür etmeliyiz.**
- **Onun hükümlerini anlamaya ve hayatımıza tatbik etmeye gayret etmeliyiz.**
- **Kalbimizi Kur'an'ın nuruyla yıkayıp, nefsimizi onun terbiyesine teslim etmeliyiz.**

Ramazan, kalbin Kur'an'la uyanma vaktidir. Mümin, bu ayda sadece midesini değil, ruhunu da aç bırakmaktan sakınmalıdır. Çünkü **Kur'an, ancak ona açılan gönüllere nur olur.** Eğer bizler bu ayda Kur'an'ı yalnızca okumakla yetinir, fakat onun mesajlarını hayatımıza taşımazsak, **vahyin kalplerde açacağı diriliş kapısını kapamış oluruz.** Nitekim Efendimiz *sallallâhu aleyhi ve sellem*, en büyük mucizesi olan Kur'an'ı sadece tebliğ etmemiş, **onu bizzat yaşayarak insanlığa en güzel örneği sunmuştur.** Onun ahlakı sorulduğunda, Hazreti Aişe *radiyallahu anha* şöyle cevap vermiştir: **“Onun ahlakı Kur'an'dı.”**³

³ *Müslim, Müsâfirîn, 139. كَانَ خُلُقُهُ الْقُرْآنَ.*

Bu söz, Ramazan'da yapılması gereken en büyük ibadetin sadece Kur'an okumak değil, aynı zamanda onu yaşamak olduğunu bizlere öğretmektedir. Müminin görevi, Kur'an'ın mana sofrasına oturup ondan ruhunu doyurmak, her ayetle gönlünü arındırmak ve her emriyle ahlakını güzelleştirmektir.

Bu yüzden Ramazan ayında Kur'an'la manevi bir yenilenmeye girmek, onun nuruyla ruhumuzu arındırmak en büyük gayemiz olmalıdır. Peygamber Efendimiz *sallallâhu aleyhi ve sellem*, her yıl Ramazan'da Cebrâil *aleyhisselam* ile birlikte Kur'an'ı mukabele eder, onu daha iyi anlamak, ezberini sağlamlaştırmak ve sahih bir şekilde muhafaza etmek için büyük bir titizlik gösterirdi. Hatta vefatına yakın son Ramazan'ında bu mukabeleyi **iki kez tamamlayarak** ümmetine Kur'an'a ne denli sıkı sarılmaları gerektiğini öğretmiştir. ⁴

Bu sünnet, bizlere büyük bir sorumluluk yüklemektedir: Ramazan ayında Kur'an'la daha güçlü bir bağ kurmak, onun ayetleri üzerine daha fazla tefekkür etmek ve mesajlarını hayatımıza nakşetmek zorundayız. Zira Allah Teâlâ bizlere şöyle sormaktadır: ***“Onlar Kur'an'ı gereği gibi düşünmüyorlar mı? Yoksa kalpleri kilitli mi?”*** ⁵

Bu ayet, müminin üzerine düşünmesi gereken bir uyarıdır. Eğer Kur'an okuyor ama hayatımızı değiştirmiyorsa,

⁴ Buhârî, *Fedâilu'l-Kur'ân*, 7.

⁵ Muhammed, 47/24. أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا

eğer Ramazan ayı geliyor ve biz halen aynı kalıyorsak, **belki de kalplerimiz üzerine kapanan o kilitlerden hâlâ kurtulamamışızdır.** O halde bu Ramazan'ı, **Kur'an'ın nuruyla kalbimizin kilitlerini açacağımız bir ay olarak değerlendirmeliyiz.** Çünkü Kur'an, sadece okunmak için değil, hayatı inşa etmek için indirilmiştir.

Ramazan, **Kur'an'ın gökten inerek yeryüzüne hayat verdiği bir mevsimdir.** Bu mevsimde vahyin rahmet damlaları kalplerimize iner, bizleri manevi bir bahara taşır. O halde Ramazan'ı, **Kur'an'la yeniden doğduğumuz, ruhumuzu vahyin ışığında inşa ettiğimiz bir fırsat olarak değerlendirmeliyiz.** Çünkü bu ay, bizlere gösteriyor ki oruç sadece aç kalmak değil, kalbin gafletten arınmasıdır. Ve bu arınma, ancak **Kur'an'ın rehberliğiyle mümkündür.**

“Biz, Kur'an'dan müminler için şifa ve rahmet olan ayetler indiriyoruz...”⁶

Bu ayet, **Kur'an'ın yalnızca bir öğüt veya bir kanunlar bütünü olmadığını, aksine müminlerin ruhunu iyileştiren, kalplerine huzur bahşeden ve hayatlarını bereketlendiren ilahi bir rahmet kaynağı olduğunu bizlere bildiriyor.** Şifa ve rahmet... Bu iki kelime, insanın hem **manevi hem de maddi hastalıklarına çare olan Kur'an'ın mahiyetini en güzel şekilde anlatıyor.**

⁶ *Isrâ, 17/82.* وَنَزَّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

Şifa kelimesi, yalnızca **bedenin hastalıklarından değil, kalbin katılığından, aklın şaşkınlığından ve nefsin hevâsından arınmayı** ifade eder. Kur'an, insanı **şirkten tevhide, dalaletten hidayete, gafletten basirete** ulaştıran bir nurdur. Kendi nefsiyle mücadele eden, günah bataklığında çırpınan, iç huzurunu yitirmiş bir insan için Kur'an, **sahipsiz bir yolcunun sığındığı bir liman, karanlıkta kalan bir gönlün özlem duyduğu aydınlıktır.** Onun kelimeleri, **gönüllere merhem olur, akıllara dirilik verir, ruhları manevi hastalıklardan temizler.**

Rahmet ise Kur'an'ın yalnızca bir döneme veya belli bir topluluğa değil, **tüm insanlığa bir kurtuluş vesilesi olduğunu** gösterir. Kur'an'ın rahmeti, **hem dünyada hem de ahirette müminleri kuşatır.** Allah Teâlâ, Kur'an'ı indirmekle bizlere bir lütuf kapısı açmış, insanlığa ebedî saadet yolunu göstermiştir. Kim Kur'an'a sarılırsa, **onun rahmetinden istifade eder, onun kılavuzluğunda bir ömür geçirir ve ahirette ebedî kurtuluşa erer.**

*Rabbimiz! Bizleri, Ramazan'ı yalnızca sahur ve iftar vakitleri arasında geçen bir zaman dilimi olarak değil, **Kur'an'la yeniden dirildiğimiz, ruhumuzu vahyin nuruyla arındırdığımız, kalplerimizi rahmetinle inşa ettiğimiz** bir kulluk mevsimi olarak idrak edenlerden eyle! (Âmin!..)*

وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، **الفاتحه**